

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Qvæstio XXXVI. An etiam iudicibus inferioribus à superiore modus torturæ
præscribi poßit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

qualitate non satis acerbis: tunc is qui est consuetudine generali, aut legum interpretatione in alijs prouincijs approbatus, sequendus foret. Quemadmodum enim grassantib. delictis supplicia exacerbanda sunt. *l. aut facta. §. fin. D. de pœn.* ita & quæstionum modi, lege aut consuetudine permisi, sunt intendendi. Vera hæc sunt, nec dubito ex iusta causa mutari posse: sed à quib. an ab omnibus iudicibus? non arbitror.

De iudicibus inferioribus, qui in statuta iurant, sequor sententiam DD. Patavinorum: nec puto illos arbitrato suo consuetudines & statuta, quibus subsunt, mutare vel transgredi posse. occurrente necessitate, Principem cōsulant. Summos vero iudices, qui iudicant auctoritate suprema, nec iusjurandum illud præstāt, quoniam astringuntur sola æquitate, & ordinationibus Principum (si quas habent sanctitas) puto, non quidem pro libito statuta illa & consuetudines transgredi posse (vix id fiat sine graui scandalo) sed posse prudenti arbitrio illas moderari, & interpretari pro exigentia casus occurrentis. Simili distinctione aliqui DD. vtuntur in quæst. an iudex contra priuatam scientiam ex allegatis & probatis iudicare teneatur? Certum est plus debere licere supremis illis, quam infimis. In Germania sequenda constit. Carolinæ, cum congrua peritorum interpretatione.

QVÆSTIO XXXVI.

An etiam iudicibus inferioribus à superiore modus tortura præscribi possit?

SI quem præscribit iustus non est: nec legibus, nec rationi consenta-

Aneus, verbi gratia, vt debilem supra vires, vel robustum sine vllis indicijs, aut inauditum torqueat & familia: nequit dubitari id nec ipsi licere, nec inferiorem teneri parere. Nam ius diuinum & naturale, cui Princeps subest, vetat vllum indebite lædi, ideo laudantur à DD. qui talibus mandatis noluerunt obtemperare, vt afflictus & alij. Et hominem noui, qui anno 1587. Luxiburgi, maluit Præfu. Prætorio milit. dignitatem relinquere, quam torquere quendam de quo indicia sufficientia non habebat. Quod asserui tenent *Ifern. in cap. 1. de pact. tenen. Grammat. conf. 45. numer. 35. & voto. 32. numer. 8. Clarus d. quæst. 64. num. 13. Roland. conf. 12. nu. 47. l. 3. Farin. quæst. 37. num. 74.* & tunc fictortus ex confessione sua damnari non posset, quia indebita extorta. *Gigas d. tit. quomodo & per quos q. 1. nu. 32. Ant. Gomez. d. tom. 3. rub. de tortur. num. 25. Carrer. in 2. p. §. circa sextum. num. 5. Burs. conf. 20. num. 87. Farinac. d. q. 38. num. 78.* Iudex etiam sindicatui subiaceret. *Lad. de Imola conf. 184.*

D Sed si præscribant iusta, v.g. tale vel tale genus tormenti, vel modum & temperamentum æquitati consentaneum, non dubito quin sibi subditis iudicibus possint præscribere. *hoc de Principe diserte docent Bald. in conf. 427. numer. 9. lib. 5. & Roman. conf. 451.* & fictorto tit. de quæstion. D. & C. videmus leges hac de re latas, & habemus, *tex. in l. quæstionis modum D. de quæst. fauet ratio, quia inferiores isti iudices vt plurimum sunt idiotæ, simplices, & rudes, & indigent instructione: maxime in casu indiuiduo. In genere, & vt pro regula omnium caluum id fiat, vix arbitror expedire: nisi cum addito, vt, si qua nascatur specialis causa dubitandi, superiorem con-*

soluant,

fulant. Id dico propter varietatem circumstantiarum, quæ in quæstionibus plurimi faciendæ.

QUÆSTIO XXXVII.

An sit danda copia indiciorum & processus informativi, in criminibus atrocioribus exceptis? vel an sufficiat indicia à iudice reo proponi, eumq; in continenti cum suis defensionibus audiri, cum isto modo melius veritas haberi possit?

LARISSIMI DD. Patauini ad hanc quæst. accuratè admodum & doctè responderunt, in hanc sententiam iure scripto decisum esse, vt reis detur indiciorum copia, ne opprimantur, aut defensionis facultas eis tollatur, *extex. in leg. vn. us. §. cognitum un. D. de quæstionib. & desertorem. §. si ad diem. D. de re milit. l. defensionis facultas. C. de iur. fisci. c. qualiter, & quando de accusat. clem. Pastoralis. de re iudic. unde id insunt DD. decidum, quos habes apud Clar. quæst. 49. Roland. consil. 12. num. 42. lib. 3. Romaid. l. un. consil. 98. num. 59. lib. 1. & Farinac. quæst. 39. ... 1. Quod procedit etiam in crimine læsæ Maiestatis. d. clem. Pastoralis. Boss. de iudic. num. 78. Roland. supr. nu. 59. cum seqq. Osius decis. 79. num. 12. Personel. tract. de iudic. nu. 22 & in crimine assassinii, Carrer. tit. de iudic. & tortur. §. circa quantum num. 15 Hierony. Laurèt. decis. Annon. 15 & Sodomix, Farinac. supr. nu. 111 & parricidij ac veneni, G. à-mos. vot. 30. n. 2. & hæresis. Bald. consil. 95. vol. 1. Boss. de iudic. ante num. 78. & 111. de hæret. num. 9. Paris. consil. 2. num. 155. lib. 4. Roland. d. consil. 12. num. 61. Peronal. d. num. 22. Vulpeil. consil. 23. num. 3.*

A denique in omnibus atrocioribus & quantumuis enormibus *Marfil. §. diligenter. num. 157. Grammat. vot. 34. in fin. Carrer. supr.* quæ est communis sententia iuxta Farinac. d. quæst. 39. nu. 41. & nullibi in iure contrarium reperiri affirmavit Ioan. Maria Monticella, *regul. crimin. 4. num. 3* & sanè videtur esse iuris naturalis; & procederet etiam si reus malæ opinionis & famæ argueretur, *Farinac. ibid. num. 47.* & subellet timor subornationis testium ad defensionem, propter rei potentiam, vt plene post alios *Farinac. num. 70.* & id quamuis reus non adferat, quales defensiones velit instituire, *idem num. 75.* & si iudex ante datam copiam indiciorum, & decretas defensiones vltiùs procederet, & torqueret, confessio reum non premeret, foretque processus totus nullus, *per d. Clement. pastoralis. Farinac. nu. 84.*

C Quæ iure ordinario certa putauerim; & propterea vbi non est alia consuetudo, vel Principis ordinatio, sic esse iudicibus obseruandum, vt securius procedant.

B Sed quia in quibusdam prouincijs consuetudo est, vt indicia tantum reo proponantur, & reus in continenti cù suis defensionibus audiatur, quàm praxim aiunt in Bauariæ ducatu obseruari, & de Mediolanensi testatur *Clarus, d. libr. 5. §. 1. num. 10. in fin.* non aulim hanc praxim damnare, quàm etiam esse licitam tenent DD. Friburgenses, quando iudex intelligit subesse periculum, ne per talem communicationem debita processus expeditio frustretur, eo quod aduocati velint minutias (vt solent) discutere; vel, vt fermè fit, reus inde pertinacior ad negandum efficeretur. Probatur hæc sententia, quia fatentur, qui contra sentiunt, Principem, & qui statuendi habet arbitriū sic ordinare posse, quia

b
Coclus.

Vuuuu 3

hoc non